

KONGRESY, SYMPOZJA I KONFERENCJE

Kongres Surowcowy, 20–23.11.2018 Rytro

Zapewnienie gospodarce surowców mineralnych staje się we współczesnym świecie jednym z najbardziej istotnych problemów. Odpowiednia podaż surowców może zapewnić bezpieczeństwo surowcowe naszemu krajowi, a także – szerzej – światu, oraz stwarzać warunki do rozwoju gospodarczego i społecznego.

W Polsce dobiegają końca prace związane z przyjęciem projektu założeń *Polityki Surowcowej Państwa* (PSP). Świadomość znaczenia powyższych zagadnień była jednym z powodów, które skłoniły dwie instytucje naukowe: Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN (IGSMiE PAN) z Krakowa oraz Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), do zorganizowania nowego, ważnego wydarzenia naukowego poświęconego problematyce surowcowej – pierwszego *Kongresu Surowcowego*. Odbył się on w dniach 20–23.11.2018 r. w ośrodku *Perła Południa* w Ryttrze k. Nowego Sącza. Spotkanie składało się z dwóch integralnych części: *XXVIII Konferencji Aktualia i perspektywy gospodarki surowcami mineralnymi*, przygotowanej przez IGSMiE PAN, oraz *V Konferencji Złoża kopalin – aktualne problemy prac poszukiwawczych, badawczych i dokumentacyjnych* zorganizowanej przez PIG-PIB. Honorowym patronatem wydarzenia te objęli minister energii oraz główny geolog kraju. Partnerami kongresu były Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (partner główny) oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Obydwa spotkania były także dofinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W kongresie udział wzięli: główny geolog kraju prof. dr hab. Mariusz O. Jedrysek, wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego mgr inż. Piotr Wojtacha, z-ca dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego dr Agnieszka Wójcik, dyrektor Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN prof. Krzysztof Galos.

W *Kongresie Surowcowym* uczestniczyło ponad 200 osób reprezentujących najważniejsze geologiczne ośrodki naukowe (uczelnie, instytuty, PAN) oraz jednostki gospodarcze sektora surowcowego (m.in. PGNiG SA, Polska Miedź SA, ZGH Bolesław SA, JSW SA, inni producenci węgla, liczni producenci surowców skalnych), a także firm poszukiwawczych realizujących swoje projekty w Polsce (m.in. Miedzi Copper, Amarante Investments). Liczna była także reprezentacja przedstawicieli administracji geologicznej z Ministerstwa Środowiska, geologów z urzędów marszałkowskich i starostw oraz pracowników Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nie było do tej pory w Polsce tak reprezentatywnej środowiskowo, licznej i kompleksowej konferencji poświęconej problematyce surowców mineralnych. Kongres składał się z dziesięciu sesji naukowych i sesji posterowej, a w ostatnim dniu miała miejsce wycieczka terenowa do uzdrowska Piwniczna-Zdrój.

Obrady *Kongresu Surowcowego* otworzył dyrektor Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN dr hab. inż. Krzysztof Galos. Następnie głos zabrał prof. dr hab. Mariusz Orion Jedrysek – główny geolog kraju, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki surowcowej państwa. W swoim

wystąpieniu minister Jedrysek podkreślił rolę i znaczenie surowców mineralnych dla polskiej gospodarki oraz potrzebę opracowania długofalowej polityki państwa w tym obszarze. Przedstawił aktualny stan prac nad *Polityką Surowcową Państwa*, omówił wnioski płynące z przeprowadzonych w ciągu roku 2018 konsultacji społecznych nad jej projektem. Minister podkreślił znaczenie, a zarazem konieczność przyjęcia tego dokumentu, zawierającego zbiór nadrzędnych zasad i wykaz działań niezbędnych dla zmniejszenia wystąpienia ryzyka w podaży surowców oraz zabezpieczenia wieloletnich potrzeb gospodarczych i społecznych państwa. Główny geolog kraju zaprezentował także założenia programów wykonawczych dotyczących geotermii oraz rozpoznania geologicznego oceanów (PROGEO).

Na zaproszenie PIG-PIB w kongresie wzięli aktywny udział goście zagraniczni, którzy wystąpili w trakcie sesji otwierającej spotkanie. Był wśród nich Slavko Solar – sekretarz generalny EuroGeoSurveys, który wygłosił referat *Recent developments in raw materials policy in the European Union: Perspective of EuroGeoSurveys as a data supplier*. Sekretarz Solar podkreślił niezwykle istotną rolę

Ryc. 1. Wystąpienie ministra Mariusza Oriona Jedryskę

Ryc. 2. Prezentację na temat roli europejskich służb geologicznych w zakresie pozyskiwania informacji o zasobach złóż kopalin zaprezentował Slavko Solar – sekretarz generalny EuroGeoSurveys

europjskich służb geologicznych w dostarczaniu rzetelnych i kompletnych informacji na temat złóż kopalin mineralnych, zwłaszcza tych niezbędnych dla bezpieczeństwa narodowego oraz rozwoju innowacyjnych technologii. Wskazywał na potrzebę bliższej i efektywnej współpracy między służbami geologicznymi Unii Europejskiej.

W sesji plenarnej otwierającej kongres wystąpili również: prof. Krzysztof Szamałek z referatem *Ewolucja polityki surowcowej w Polsce w latach 1935–2018*, prof. Stanisław Wołkowicz z wystąpieniem *Geologia w polityce surowcowej państwa*, oraz zaproszony gość prof. Judith L. Hannah z Colorado State University z referatem *Applying Re-Os geochemistry for innovative research on metallic ore deposits and hydrocarbons*. Profesor Szamałek podkreślił, że pierwszą politykę surowcową przyjął rząd II RP w 1938 r. i prace nad przyjęciem aktualnej PSP odbywają się w 80 rocznicę uchwalenia pierwszego dokumentu poświęconego tej problematyce. Szeroko omówił podejmowane na przestrzeni lat w Polsce próby i propozycje opracowania polityki surowcowej, a zwłaszcza dokument przyjęty przez Radę Ministrów w 1996 r. *Założenia polityki państwa w dziedzinie surowców mineralnych*.

Także w pierwszym dniu spotkania odbyło się otwarte posiedzenie Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surow-

Ryc. 3. Autorzy posterów mieli „swoje 5 minut” na omówienie prezentowanej problematyki; tutaj mgr A. Kozłowska-Roman z PIG-PIB przedstawia zagadnienia dotyczące charakterystyki geochemicznej konkretnej polimetalicznych z pola koncesyjnego na Oceanie Spokojnym. Sesję prowadził widoczny na zdjęciu prof. K. Galos

Ryc. 4. Pracownicy PIG-PIB zaprezentowali zagadnienia dotyczące węgla kamiennego w Polsce. Od lewej: mgr inż. M. Woroszkiewicz, mgr M. Młynarczyk, mgr M. Szuflicki. Wszystkie fot. M. Hobdod

cami Mineralnymi PAN (współorganizatora konferencji *Aktualia...*), na którym wygłoszono 6 referatów dotyczących: ochrony obszarów prognostycznych występowania złóż kopalin (J. Stefanowicz), zabezpieczania dostępu do złóż (M. Ptak, Z. Kasztelewicz), ochrony złóż kopalin w kontekście rozwoju budownictwa mieszkaniowego (A. Lipiński), konsekwencji dla górnictwa w związku z ustawą o ułatwieniach dla inwestycji mieszkaniowych (M. Wiland), konfliktów społecznych dotyczących inwestycji surowcowych (J. Belzyt, J. Badera), wreszcie – problematyki społecznej akceptacji działalności górniczej w krajach UE (B. Radwanek-Bąk). Drugiego dnia odbyły się cztery sesje referatowe konferencji *Aktualia...* Poświęcone były one m.in. wybranym zagadnieniom rozpoznania i zagospodarowania złóż kopalin metalicznych, optymalizacji zarządzania eksploatacją wybranych złóż kopalin energetycznych, źródeł pozyskiwania i rynków różnorodnych surowców skalnych, a także kwestiom wyceny złóż kopalin (sesja współorganizowana z Polskim Stowarzyszeniem Wyceny Złóż Kopalin).

W trzecim dniu spotkania odbyła się wspólna sesja posterowa obydwu konferencji, a następnie trzy sesje referatowe konferencji *Złóża...* Były one poświęcone m.in. zagadnieniom prospekcji złożowej w kraju i za granicą, perspektyw złożowych występowania w Polsce pierwiastków ziem rzadkich czy rud miedzi, modelowaniu geologicznemu i ocenie geologiczno-gospodarczej złóż rozpoznanych, bilansowaniu zasobów złóż i związanych z tym bazami danych, wreszcie – wybranym aspektem środowiskowym i społecznym eksploatacji złóż. Na zakończenie odbył się geologiczny quiz historyczny, poświęcony stuleciu działalności Państwowego Instytutu Geologicznego.

Ogółem, w trakcie 10 sesji referatowych *Kongresu Surowcowego* zostało wygłoszonych blisko 60 referatów z tak istotnych dziedzin jak: gospodarka surowcami mineralnymi, geologia gospodarcza, geologia złożowa, technologie przeróbki kopalin, mineralogia stosowana, ekonomika górnictwa, a na sesji posterowej zaprezentowano niemal 40 posterów.

Wśród uczestników i autorów referatów przeważali pracownicy z PIG-PIB oraz IGSMiE PAN. Tak liczna i kompetentna reprezentacja tych jednostek naukowych pokazała, po raz kolejny, jak znaczącym potencjałem naukowym one dysponują. Warto podkreślić, że autorzy referatów oraz uczestnicy to zarówno doświadczeni naukowcy, jaki i liczna grupa młodych pracowników, dla których zdobywanie doświadczeń, nawiązywanie kontaktów, konfrontacja poglądów, krytyka naukowa jest konieczna do efektywnego rozwoju naukowego.

Zorganizowanie *Kongresu Surowcowego* dla 200 osób to wyzwanie nie tylko organizacyjne, ale również finansowe. Instytucjom naukowym coraz trudniej jest sprostać kosztom organizacji konferencji i kongresów. Tym bardziej pragniemy podziękować Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu S.A. oraz Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. za udzielone nam wsparcie finansowe. Wierzymy, że korzyści płynące ze spotkania będą istotne zarówno dla świata nauki, jak i gospodarki.

Krzysztof Szamałek, Krzysztof Galos

Partner główny
Kongresu Surowcowego:

Partner
Kongresu Surowcowego:

Wydobywamy to, co najlepsze